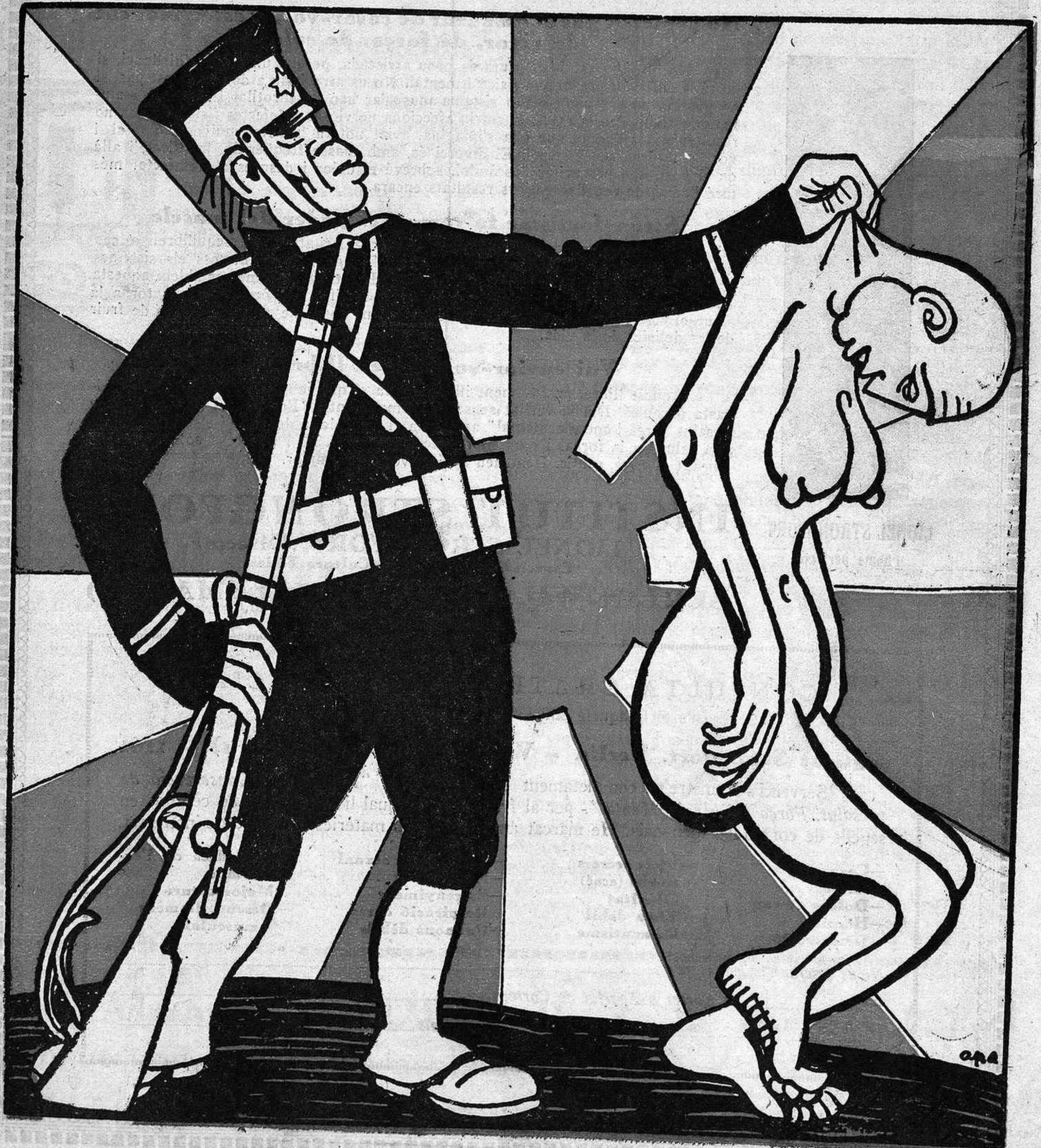

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

EL JAPÓ I LA SOCIETAT DE LES NACIONS

Un home admirat i desitjat

SI vós voleu posseir una muller que us estimi, que us respecti i us admiri, com "el millor home del món": si voleu tenir fills que sentin l'orgull d'emular-vos com "el millor pare", no us caseu, si sou un escanyolit, un espectre d'home, un ésser feble, raquític, neurastènic. Abans, feu-vos un home vigorós, digne d'admiració, de respecte; un home fort, ple de valor, que no temi res ni ningú; feu que tothom busqui el vostre tracte, que pugueu ocupar un lloc digne en el món dels negocis, i que l'èxit us acompanyi en qualsevol ordre d'activitat a què us dediqueu.

No cometeu pas el disbarat de casar-vos, si esteu mancat de vigor, de força, de salut

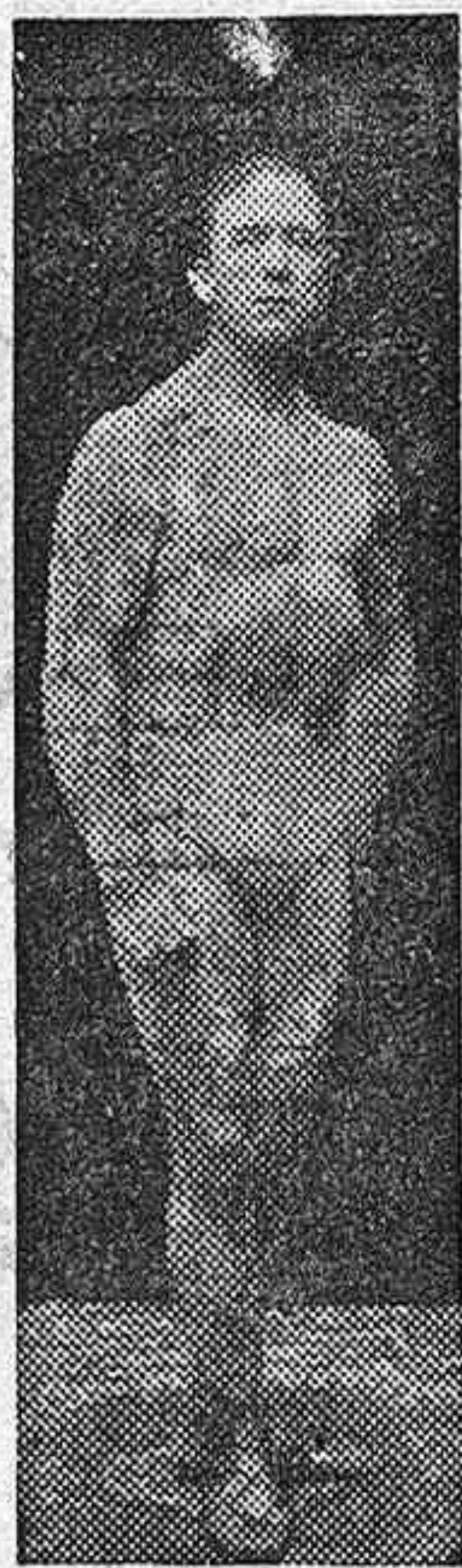
No ho feu pas! L'aventura és prou arriscada, perquè un home s'hi llanci, si no té la suficient preparació física i mental. No us atrevissiu a donar aquest pas, si no posseïu un cos vigorós, un sistema muscular ben desenrotllat i lliure de malures que afebleixen la salut; si sofriu afeccions nervioses i defectes físics. Si vos no resulteu ésser l'home que ella s'imagina, aviat notarà la seva equivocació fatal i vós la perdreu sense remei. El divorci és, amb massa freqüència, justificat, i allà on el posposen per evitar l'escàndol, sobrevé el dolor i després el desafecte; més tard l'odi i, de vegades, pitjors resultats encara.

Strongfortisme fa tornar el poder del mascle

i deslliura l'organisme humà de malestars i irregularitats que desequilibren el seu funcionament normal. El cor, els pulmons, el fetge, el cervell, tots els sistemes orgànics funcionen a base d'harmonia i salut. El Strongfortisme restableix aquesta harmonia; estimula la creació de sang nova; fortifica els òrgans vitals; torna la salut, el vigor, la vitalitat, l'habilitat de fer alguna cosa que valgui la pena i de fruit de les delícies de la vida.

Vui enviar-vos el meu llibre gratis

Aquest llibre, profusament il·lustrat, diu el que jo puc fer per vós. No malgasta paraules. Diu la veritat sense fer compliments. "Promoció i conservació de la salut, força i energia mental" assenyalen el camí de la debilitat i els mals crònics a la salut i a la força. És un llibre que no té preu. Us l'enviaré a sol·licitud, mitjançant el cupó, gratis. Demaneu avui el vostre exemplar.

LIONEL STRONGFORT

l'home perfecte

INSTITUT STRONGFORT

LIONEL STRONGFORT, Director

Especialista en Salut i Cultura Física

BERLIN-WILMERSDORF (ALEMANYA)

CONSULTA GRATIS I CONFIDENCIAL

(posi's el franqueig suficient per a cartes a l'Estranger)

Institut Strongfort. Berlín - Wilmersdorf (Alemanya) - 1161

Serveixi's trametre'm completament gratis el llibre "Promoció i Conservació de la salut, Força i Energia Mental", per al franqueig del qual li acompanyo 80 cèntims en segells de correu del meu país. He marcat amb una X les matèries en què estic interessat.

☐ —Catarro	☐ —Vici's secrets	☐ —Impotència sexual	☐ —Desordres de l'estómac
☐ —Asma	☐ —Barbs (acné)	☐ —Nerviositat	☐ —Major altura
☐ —Dolors de cap	☐ —Obesitat	☐ —Estrenyiment	☐ —Desenrotllament muscular
☐ —Hèrnia	☐ —Vista dèbil	☐ —Respiració curta	
☐ —Demaeració	☐ —Reumatisme	☐ —Pulmons dèbils	

Noms (esclure'ls ben clars) .....

Edat ..... Carrer o Apartat de Correus .....

Ciutat ..... País .....

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

L'església i la "Confederación"

EM advertit, amb veritable sorpresa per la nostra banda, que existeixen precisos punts de contacte, espiritual i pràctic, entre la ideologia social de la "Confederación Nacional del Trabajo" i les pragmàtiques de l'Església Catòlica, Apostòlica i Romana. Ens ho havien dit, però no ho havíem volgut creure. Ha estat necessari que els fets vinguessin a comprovar-ho a bastament, perquè ens convencessin de llur realitat. Evi-

dentment, les nostres paraules podran molestar els homes de la "Confederación Nacional del Trabajo", però és irremediable advertir aquestes analogies, perquè evidencien una comunitat ideològica que pot servir per a una mena de contacte entre la burgesia estevista, religiosa, tradicionalista i defensora incommovible dels respectes que es deuen a la santificació de les festes catòliques i el proletariat disposat a acceptar com a principi essencial de les seves reivindicacions el mateix respecte a les dates que la Santa Mare Església considera precisos honorar, tot deixant la feina quotidiana per a dedicar el dia a llur enlairament i celebració.

Ens trobem, d'una banda, que la Santa Mare Església considera que no es pot passar sense complimentar la festa dels Sants Reis d'Orient, el dimecres de Cendra, dijous i divendres Sant, etc., etc..., i ens trobem, de l'altra banda, que el Govern de la República ha decidit suprimir de cop i volta totes aquelles festes d'una finalitat eminentment religiosa i que convertien, de fet, el país en un Estat catòlic, apostòlic i romà. Altrament, el Govern considera que les festes que es celebren són excessives i redueix al mínim aquestes festes, per tal de donar un guany superior al proletariat i fer que la producció, en moments de depressió econòmica, no manqui d'ésser un dels factors que ajudin a ben passar el present estat de misèria general. El Govern de la República dona un cartell de les festes que ad-

met, en les quals única i exclusivament hi compta les dates que formen les fites de la història del progrés polític i laic—excepció feta del cap d'any i del Noël—i deixa de banda tota festa purament religiosa.

Aquesta decisió semblava que devia ésser ben rebuda pel proletariat, que a la fi sortia guanyant major nombre de jornals i que satisfesia, a més a més, a la burgesia, que es trobava afavorida pel treball de més que faria la burocràcia que viu d'un sou mensual. Doncs, bé; no ha estat així; la burgesia s'ha estimat més perdre el treball de vuit hores dels seus dependents a sou mensual per tal de respectar les festes religioses de la Santa Mare Església. Això no podia pas estranyar al cronista. Clar, la burgesia era ací, per liberal que es digui, un producte eminentment catòlic. Però el que més l'ha sorprès ha estat el proletariat, tan revolucionari, tan extremista, tan favorable a les conclusions polítiques de la F. A. I., imposant el compliment d'una festa religiosa i encarant-se amb els pocs patrons que volien treballar, advertint que no ho volien fer perquè ho consideraven dia de festa. I els que volien treballar demanaven el jornal extraordinari dels dies de festa. Això sí que no s'ho esperava pas ningú. Aquesta decisió terminant d'alguns elements de la "Confederación Nacional del Trabajo" de posar-se en contacte amb l'espiritualitat de l'Església per a celebrar festes eminentment catòliques, no es podia pas preveure en la història de les lluites socials.

Aquest afany de fer festes catòliques, de complir-les, de respectar les evidències l'alta espiritualitat del nostre obrer. La burgesia catalana hauria de veure en aquesta actitud que només falta el mot "catòlica" al títol de l'organisme social perquè sigui un sindicat obrer de dreta. Un proletariat que s'estima més celebrar una festa religiosa que no pas guanyar un jornal més, és d'un esperit perfectament fervorós, i pot dir-se que està en estat de gràcia. Un vaitot i abans de prendre les eines per treballar faran la comunió.

En el primer any de la República s'ha celebrat la festa dels Reis d'Orient, una mare de Déu i el dimecres de Cendra. Ara es celebraran el dijous i divendres Sant, el dilluns de Pasqua, Sant Josep, l'Ascensió del Senyor, la Pasqua florida, la Santíssima Trinitat, el Corpus, etc., etc... I a més a més, totes les festes laiques que hagi donat i vagi donant la República; amb aquest sistema es pot arribar de fet a la setmana de cinc dies, com ho demanen ja alguns fraccions obreristes com a sistema de resoldre el problema dels aturats forçosos.

FRANCESC MADRID

L'Almanac de "L'Esquella de la Torratxa" ha obtingut una esplèndida acollida pel públic.

Compreu-lo abans no s'esgoti.

Imperialisme murcianocomunista

Acabava d'ésser alçada la bandera vermella i negra en l'Ajuntament d'un poblet català. Diversos elements de la F. A. I. discutièn. Discutièn amb aquella suficiència que tenen sovint els oradors de parla castellana. Era en va que un obrer català intentés de fer unes observacions de bon sentit. No era escoltat. Però com que, de totes maneres, obstinadament, amb la força que dóna la raó, interrompés diverses vegades, un dels presents va dir-li d'una manera rotunda:

—*A callarse! Ahora mandamos los castellanos!*

I no és pas que volguem fer sospitar que els elements comunistes forasters que hi ha a Catalunya siguin uns emisaris tèrbols del centralisme. Però el cert és que, encara que inconscientment, aquestes paraules són una de les tantes manifestacions de l'imperialisme castellà vivent el mateix que en els monàrquics en molts revolucionaris.

Per això els nostres obrers haurien de vigilar una mica la preponderància que els no catalans tenen en llurs organitzacions, i que es manifesta no solament en l'idioma de llurs propagandes, sinó també en l'abassegament de gairebé tots els càrrecs directius.

Este barquito!...

Arreu, a tothora, hom no parla sinó de Carner. ¿Qui no es veu afectat més o menys directament pels seus pressupostos?... ¿Qui no és contribuent, ni automobilista, ni funcionari, ni fumador?... Ell, però, impertèrrit, segueix, tossut que tossut.

No obstant, l'energia carneriana, ja llegendària, ha hagut d'esberlar-se davant la ferma actitud del ministre de Marina. El ministre de Marina, intel·lectual de cap a peus com el mateix Esclasans, incondicional d'Azaña, es prestà, des dels primers moments, a fer totes les reduccions: no li venia d'un vaixell ni d'un marí...

Presentats els pressupostos ben retalladets, el senyor Carner hi trobà encara, naturalment, uns milers de pesetes de massa. Però l'altre assegurà, amb evident esperit de sacrifici, que,

com no fos el seu sou, no podia suprimir res més.

En Carner, tanmateix, mira, remira, estudia, repassa, fins que, finalment, el seu índex rabassut es para—peremptori—en una xifra:

—Este barquito...—fa.

Res, la cosa no tenia importància: era una embarcació petita, de poc tonatge, en construcció. Però el senyor Giralt es quadrà:

—¿Este barquito?... Antes presento la dimisión!

Carner se'l mira, i el veu, en efecte, decidit a tot. Aleshores, davant la perspectiva d'una crisi per un motiu tan fútil, el ministre de Finances s'arronçà d'espatlles, estranyat, i girà full...

Després, més endavant, com a conseqüència de discrets esbrinaments, hom ha descobert que la petita embarcació està destinada a portar un nom... un nom car al ministre...

Què hi farem! Els intel·lectuals de vegades, també tenen les seves petites debilitats... guerreres.

Un altre Calvo Sotelo

No fa gaire, al Teatre Barcelona, el més aristocràtic dels nostres teatres, hi era estrenada una comèdia de Joaquim Calvo Sotelo, germà del ministre d'Hisenda de la dictadura. Abans de començar-se la funció, el senyor Sassone féu una "charla" (el senyor Sassone té l'obsessió d'esdevenir un altre García Sanchiz), en la qual, entre molts llocs comuns literaris, ens digué que l'obra del novell autor era una meravella. També, recordeu-ho, els apologistes de la dictadura deien de l'altre Calvo que era un màgic de les finances. Però el públic, que no es deixa entabanar fàcilment, ha xiulat els dos germans, a l'un com a ministre i a l'altre com a autor.

Quins homes!

"La gesta magnífica d'un pare jesuïta".—El Pare Jacquinot ha aconseguit acabar la guerra xinjo-japonesa —Així ens ho anunciava almenys "El Matí" en grans titulars.

Suposem, però—encara que per modestia no ens ho diguin—, que haurà estat amb l'ajuda de la Redacció en ple del diari catòlic...

Rètols de carrer

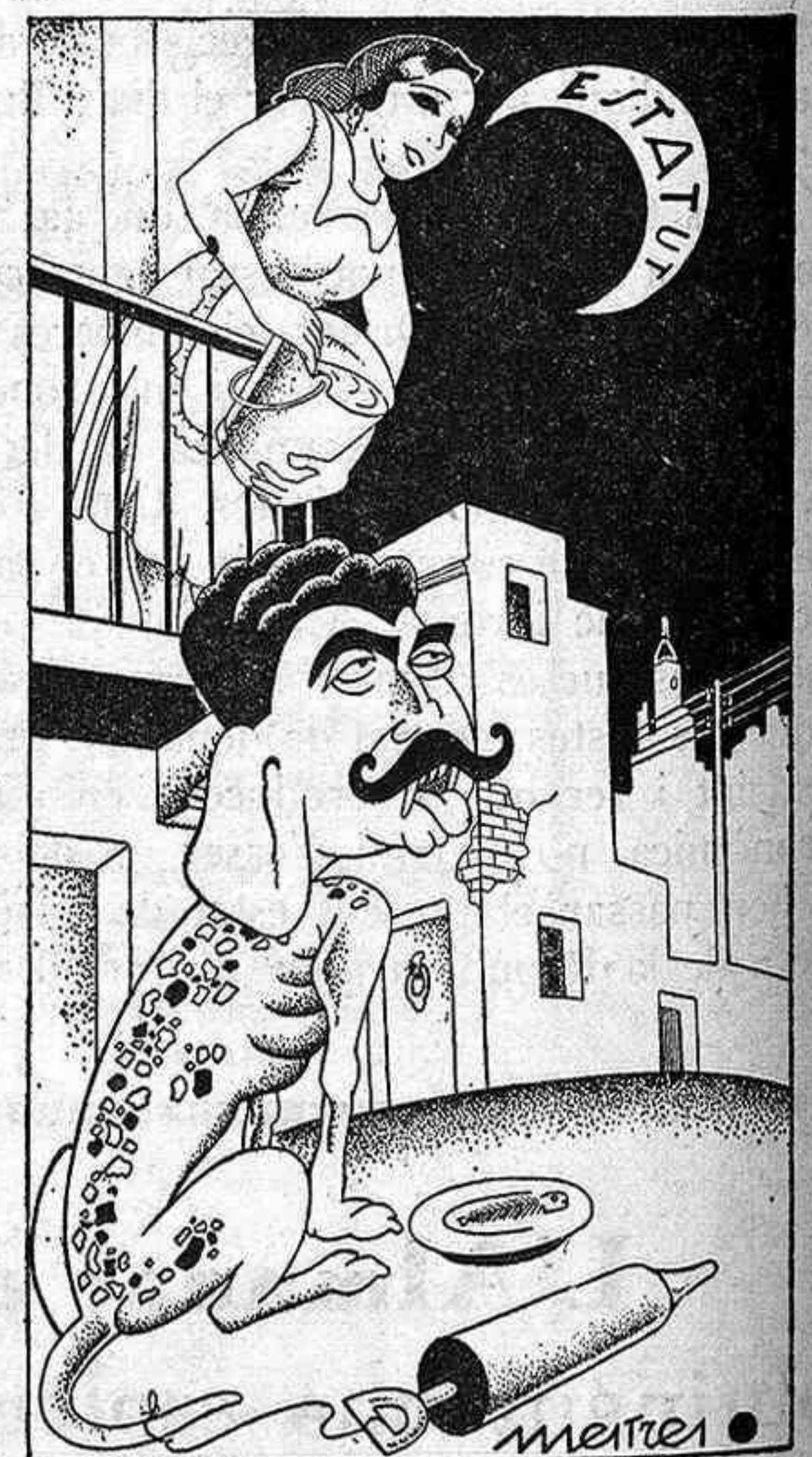
Una de les primeres i lloables iniciatives de l'Ajuntament republicà de Barcelona fou la de canviar els noms de "guerreros" grats a la Dictadura i de personalitats menyspreables que portaven molts carrers i places de Barcelona. A més, els rètols havien de posar-se en català. Passa el temps i els antics rètols segueixen ofenent els sentiments liberals i patriòtics del poble de Barcelona. —¿Què espera l'Ajuntament?—es pregunten els ciutadans de Barcelona. —El canvi de rètols no és, precisament, una qüestió de primera

Compreu L'ALMANAC

necessitat, però sí d'una primària dignitat. Es que els nostres regidors esperen que s'aprovi l'Estatut?

Rivalitats

Per l'espai de quatre hores, algun quart i pocs minuts, Terrassa ha gaudit una república comunista llibertària. Quina enveja li té Sabadell!

El darrer discurs del Milianu

—Au! a bordar a un altre barri!

Hom diu que tenim visites.

—Sí. Ara vénen els de la F. A. I. Suposo que aviat ens enviaran els generals de la Dictadura, els burgesos explotadors, els monàrquics que conspiren, i algun regidoret

A contraclaror

EL CORN DE L'ABUNDÀNCIA
ESTÀ ESPATLLAT

L'origen mític del corn de l'abundància ja el sap tothom. En el bell temps de les mentides daurades, hi havia una cabra anomenada Amaltea d'una banya de la qual en sortia nèctar, i de l'altra en brotava ambrosia. Naturalment, aquest animaló sagrat també donava llet, i si, com hom assegura, també se'n podia munyir mel. És indiscutible que la simpàtica cabreta pot ésser considerada com precursora dels bars ambulants que veiem a les estacions.

En el curs dels segles, les dues banyes s'han convertit en un corn de grans dimensions d'on la imaginació en feia escapar primerament fruites i flors, i després ja rajava tot ço que hom volia. Símbol d'abundància, de prosperitat i de bons i saborosos aliments, aquest corn era imprescindible en tota alegoria, tant com les matrones ben proveïdes que simbolitzen la pàtria, la llibertat, la justícia, etc., etc.

Ara les coses van malament, i el corn de l'abundància està espatllat. No diré que no ragi, però sí que raja a glops i sense solta. Perdut el control del poc i del massa, de vegades ens es-taborneix amb un doll de torrentada, i molt sovint ens deixa amb la boca oberta, les mans buides i amb un pam de nas.

Per tot arreu del món hom es queixa de misèria, de pocs guanys i de dificultats per viure, i això passa quan hi ha de sobres de tot. Al Brasil cremen milions de sacs de cafè i el fan servir de combustible per a les màquines, amb la qual cosa creen un conflicte al comerç del carbó, que veu minvar el consum. A més, han arrencat milions i milions d'arbres cafeters que havien costat suors i diners per plantar-los i seleccionar-los. A l'Argentina no saben què fer-ne del morenc i del bestiar. A Cuba, hom arrasa els planterçs de canyamel, puix la producció de sucre és massa abundosa i una vaca val cinc pesos, ço que, encara que sembli mentida, és una manifestació de misèria. L'esforç de l'home, els refinaments de la ciència i la bonesa de la terra, han fet de Califòrnia una regió paradisiaca; però és tanta la fruita que hi ha, que la gent s'esglaia davant la probabilitat d'una bona collita amb el mateix dolor del pagès que abans temia el càstig de l'eixut, de la pedregada o de la llagosta. A Catalunya mateixa, el vi va llençat, i hom parla d'arrencar ceps, i a Barcelona no se'n troba de bo, i el dolent és car.

Qui ho entén? Aviat sobrarà cotó, tabac, blat, aviram, ous, oli... Les comunicacions s'han estès d'una manera formidable, i els accionistes no cobren dividend; moltes companyies estan en fallida, i mentre s'estan construint vaixells de guerra, malgrat el desarmament, que costen una suma fabulosa

de diners, Anglaterra, Itàlia i altres països de gran potència navilera, suspensen la construcció de transatlàntics, que ja tenien començada, per evitar competències i el conreu de mals negocis. Es donarà el cas paradoxal que sobrarà tot i de tot, i, mentrestant, anirà creixent la munió dels que no poden menjar ni vestir-se. Per arribar a aquest trist resultat, ha treballat tant l'enginy dels inventors, s'ha escrit i professat tanta economia política? És que havem escurçat les distàncies i s'ha perfeccionat el maquinisme per acabar anant a peu i teixir-nos a casa el vestit, seguint l'exemple de Gandhi?

El que és més trist, sobren també homes. No sé quants milions varen morir-ne en la gran guerra, en el camp de batalla, en els hospitals i en les llargues convalescències. Diuen també que la natalitat sofreix una gran minva, especialment en les grans capitals, encara que mai no havíem llegit, com ara, que hi hagués tants parts dobles, triples i fins quàdruples; però el cert és que no hi cabem, no sé si perquè som massa o bé per estar mal repartits.

Es difícil aplicar al sobrant de carn humana els mateixos procediments que s'empren per deslliurar-se de l'excés de cafè, sucre i cotó. A menys que hom no faci reposar els metges i els higienistes, i que hom no declari una nova guerra mundial, la clàssica sagnia...

FRANCESC CURET

POLITICA I MINISTRACIO

(El Govern de la Ciutat)

UN ACTE SIMPATIC

Com que els Ajuntaments no tenen per costum reunir-se per arranjar el món més que un cop per setmana, si no organitzessin actes i altres coses semblants, els ciutadans a penes no sabrien que un dia votaren una llista de regidors. Són tan modestos, que, quan feren el saló de sessions, disposaren la tribuna pública només que per a una cabuda de seixanta ciutadans. És clar; com que aleshores els regidors no eren del poble, tenien por que n'hi anessin massa, d'espectadors. I tenien tanta de raó, que ara, que són elegits pel poble, si no els triessin, no se sap ben bé el que passaria.

Es per això que els regidors prefereixen que els ciutadans els vegin a través de la Premsa, que es llegeix a casa o en el tramvia, i el lector, per respecte a la família o als passatgers, s'ha de contenir i reservar-se els mots gruixuts per a millor ocasió — les baralles amb la muller, possem per cas, si no té sogra.

No havent-n'hi prou, però, amb una sessió setmanal per donar-se a conèixer, i donar a conèixer la seva obra, i necessitant-ho tant com el pà de Viena que mengen, és tradició de temps immemorial fer parlar d'ells organitzant actes. I els actes consisteixen en menjar uns dolços, i eure unes copes de xampany, i convidar, unes vegades, uns senyors, unes altres vegades uns altres, i sempre, sempre! els mateixos periodistes.

Com que els Ajuntaments canvien, els convidats a l'acte també, però els periodistes no, sembla que els periodistes ja se saben de memòria actes, pastes, dolços i xampany, i ja ni s'hi acosten, perquè, a més a més, com que aquests actes se celebren sempre a hores curiosament intempestives — abans de dinar, abans de sopar, quan fa una hora que heu dinat. etcètera —, una assistència seguida és una assegurança de dispèpsia.

Però no perquè no hi vagin els periodistes deixen de celebrar-se els actes i

parlar-ne els diaris, perquè els funcionaris fan, en aquest cas, de periodistes, i envien la informació feta i dreta als diaris. Hi falta, és clar, la nota viva, el detall curiós, la relliscada pintoresca, però sempre hi ha un dels senyors convidats que ha recollit la informació, i quan mori, serà trobada en les seves memòries íntimes. Un exemple? Vingui l'exemple!

* * *

Dilluns a les quatre de la tarda tingué lloc, a l'Ajuntament, la inauguració d'una central telefònica que la Companyia Telefònica regala a la ciutat (a veure si finalment ens posarem d'acord sobre si s'han de pagar o no s'han de pagar els rebuts del temps del sabotatge!) perquè des de l'Ajuntament hom pugui comunicar "urbi et orbi" sense entrebancs. Hi assistiren, naturalment, l'alcalde, el doctor Aguadé, el director de la Telefònica a Barcelona, senyor Gil Merino, sots-directors, caps, tècnics, etc., etc. Es pronunciaren discursos, com és natural en aquests casos i, per tal d'inaugurar la central, què farem, què no farem:

—I si telefonéssim a l'intendent de la ciutat de Buenos Aires?— digué un

—Fet!— digué un altre.

I es demanà la comunicació. I la donaren. És clar, com que s'havia de parlar amb l'alcalde de Buenos Aires, qui millor que l'alcalde de Barcelona per fer-ho? I el doctor Aguadé es posà a l'aparell per parlar. Què li diria? A una distància tan llarga, sense conèixer-se, sense un encàrrec per fer-li o una cita per donar-li o un escàndol per clavar-li...

Però l'alcalde de Buenos Aires, més acostumat a aquestes coses, no trobà tantes dificultats i li etzivà un discurs líric ple de "madres patrias", tan bo, que el doctor Aguadé no havia d'anar dient més que

—¿Aprobado? Aprobado.

Al final, és clar, hagué de dir que també Barcelona saludava Buenos Aires i tota l'Amèrica Llatina i que estava tan content de veure'l, etc., etc.

El director de la Telefònica explicà aleshores que no s'havien pas d'estar de res; que si volia telefonar a Austràlia, no havia de fer més que dir-ho.

—Sí, però, què els direm a Austràlia?

Efectivament, si s'arriba a trobar amb un alcalde callat i en anglès, encara, què dimonis li diria, o li escoltaria? No pensaren, segurament, que l'alcalde de Melbourne és català. Però un home, sobretot

Altra vegada el monument d'En Pi

—Em voleu deixar tranquil, d'una vegada?

La darrera nevada

—La neu ho emblanqueix tot.
—Menys les consciències.

quan té tants càrrecs, no pot pensar en tot.

En vista que no sabien amb qui parlar que estigués prou lluny, decidiren pujar a veure la central, i varen veure la central i les telefonistes per torna. El doctor Aguadé es quedà esborronat (de la central).

—¡Los progresos de la ciencia! — digué. I afegí: —Si nuestros abuelos viesan esto hace cien años!

I quan ell ho hagué vist ben bé en representació dels nostres avis, afegí:

—Bueno, vamos abajo a embriagarnos un poco.

I tota la comitiva anà baixant. Pe! camí es parlà dels esdeveniments de Terrassa, i el doctor Aguadé, amb la complicació del bilingüisme, Austràlia, la ciència, els nostres avis i els seus propòsits, digué:

—Jo ja tenia la sensibilitat que no passaria res.

Un cop a baix, altre cop fou servit el lonx de sempre; però com que era tan aviat, ningú no volia res. El senyor Ribé estava desesperat, i corria d'un a l'altre amb una safata de dolços.

—Apa, no em facin quedar malament, que jo m'hi guanyo la vida, obsequiant la gent!

Mentrestant, algú que més que de la central s'havia ocupat de les telefonistes, explicà a l'alcalde que aquestes es queixaven que eren les úniques empleades que els dies de sessió no cobrarien les hores extraordinàries i a veure si es podria fer alguna cosa per elles.

—Això, En Puig Monné — digué l'alcalde, i el cridà. Li explicà el cas i acabà:

—Què, els donarem un duro? Apa, doncs, els donarem un duro!

Després es parlà de les dificultats que hi havia per comunicar-se amb Buenos Aires, i una d'elles era l'idioma, i el doctor Aguadé explicà una anècdota:

—Com que els de la província de Tarragona — digué — tenim un deix especial que no ens podem treure de cap de les maneres, ni homes com Sol i Ortega i el general Prim, que varen viure tants d'anys a Castella i no varen poder, quan jo vaig anar a Madrid a fer el doctorat, no volia que m'ho coneguessin, i vaig fer tants d'esforços per deixar el deix, que els catedràtics que formaven el tribunal d'examens es varen pensar que era andalús.

Amb els esforços per baixar península avall, no s'havia pogut deturar al parlar de la Meseta i havia relliscat fins a Sevilla! Si bada una mica, els parla en moro!

CAMPANETA

LA NEU

No la podem deixar escapar. Com que no hi estem gaire acostumats a tenir neu, una vegada que en tenim no la podem deixar escapar.

La neu és un tema nou, un tema que no es presenta cada dia. I ara que s'ha presentat, cal aprofitar-lo.

Perquè — ja ho hem dit altres vegades, i ho tornarem a dir encara moltes més — el glossador és esclau de l'actualitat. I l'actualitat — ultra les vaques, les bombes, i altres excessos — és

El regateig de l'Estatut

—Es el darrer preu, pubilla?
—Sí, però admetem quantitats a compte.
—Ah! Si es fia, ja estic salvat!

la neu. Ho és, perquè si la neu caigué la setmana passada, i no aquesta, si ja no en queda, queda encara el record de la neu: el fred. El fred, riulla blanca — blanca de neu — de la Candelera.

No, no: no podem desapropiar la neu. Bé prou s'ho mereix, puix és una cosa importantíssima.

Un hivern sense neu no sembla tan hivern. Altrament, la neu ha de plaure als conservadors, a la gent tranquil·la, als senyors d'escudella i carn d'olla i arròs el diumenge. Amb neu no són possibles les revolucions. Fa massa fred i els revolucionaris es queden a casa. Fixeu-vos en les dues darreres vagues generals revolucionàries. Han fracassat. Han fracassat no pas per manca de bons desigs, sinó pel fred.

A l'estiu, amb calor, és quan les revolucions tenen un èxit veritable. Però a l'hivern no hi ha res a fer.

La neu és una cosa que bé val un glossari. Lleva monotonia al paisatge, lleva aspror i rigidesa als carrers de la ciutat, que tots fan pudor d'asfalt, de gasolina i de tinta d'impremta.

I fa bonic la neu. Fa bonic, sobretot després d'un bon dinar, en una cambra ben confortable.

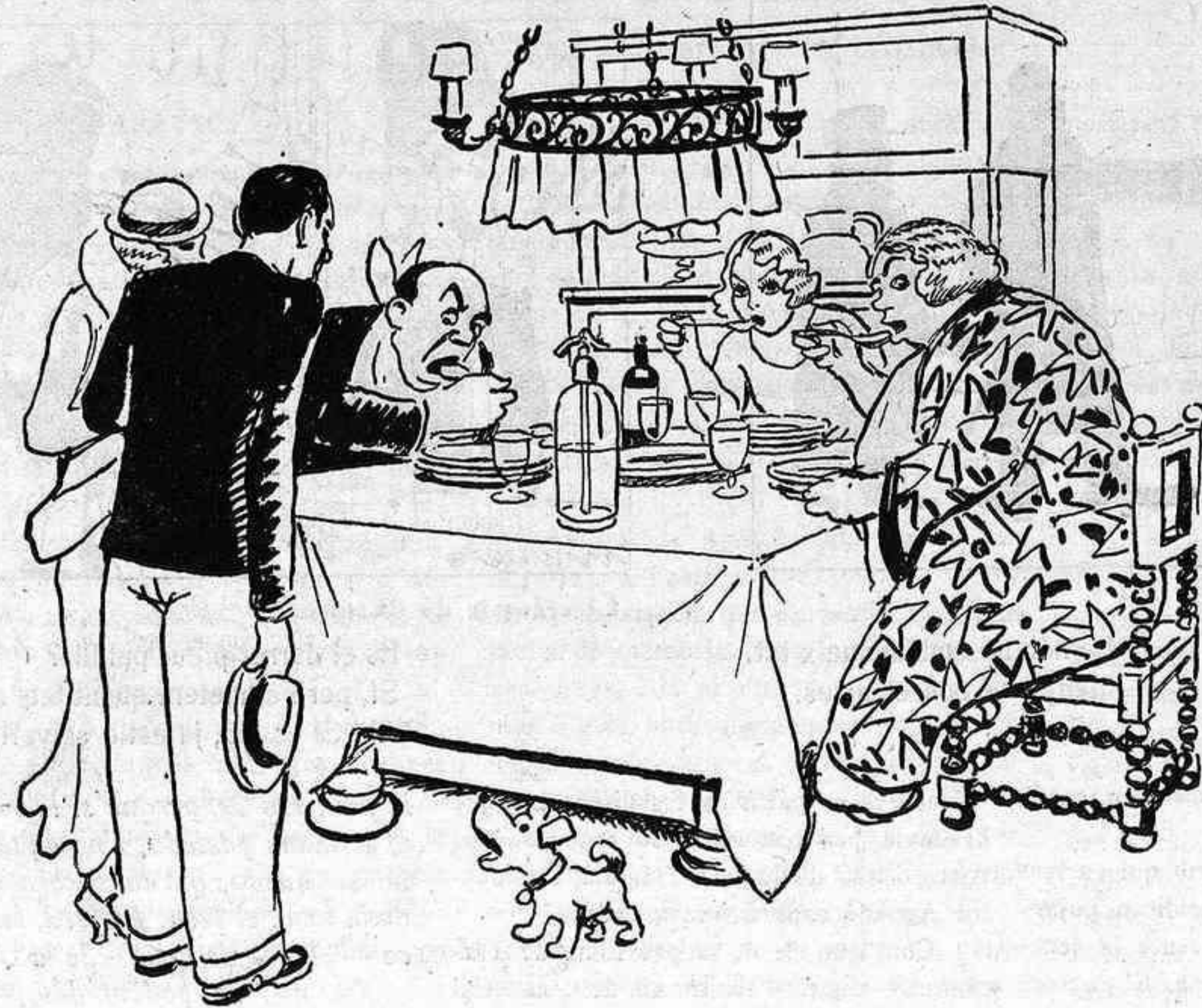
Al que, amb neu i tot, ha d'anar pel carrer, ha de viure al carrer, segur que no li fa tanta gràcia.

VIRAI

**Compreu l'Almanac
de L'Esquella**

Escenes de les víctimes del descans dominical

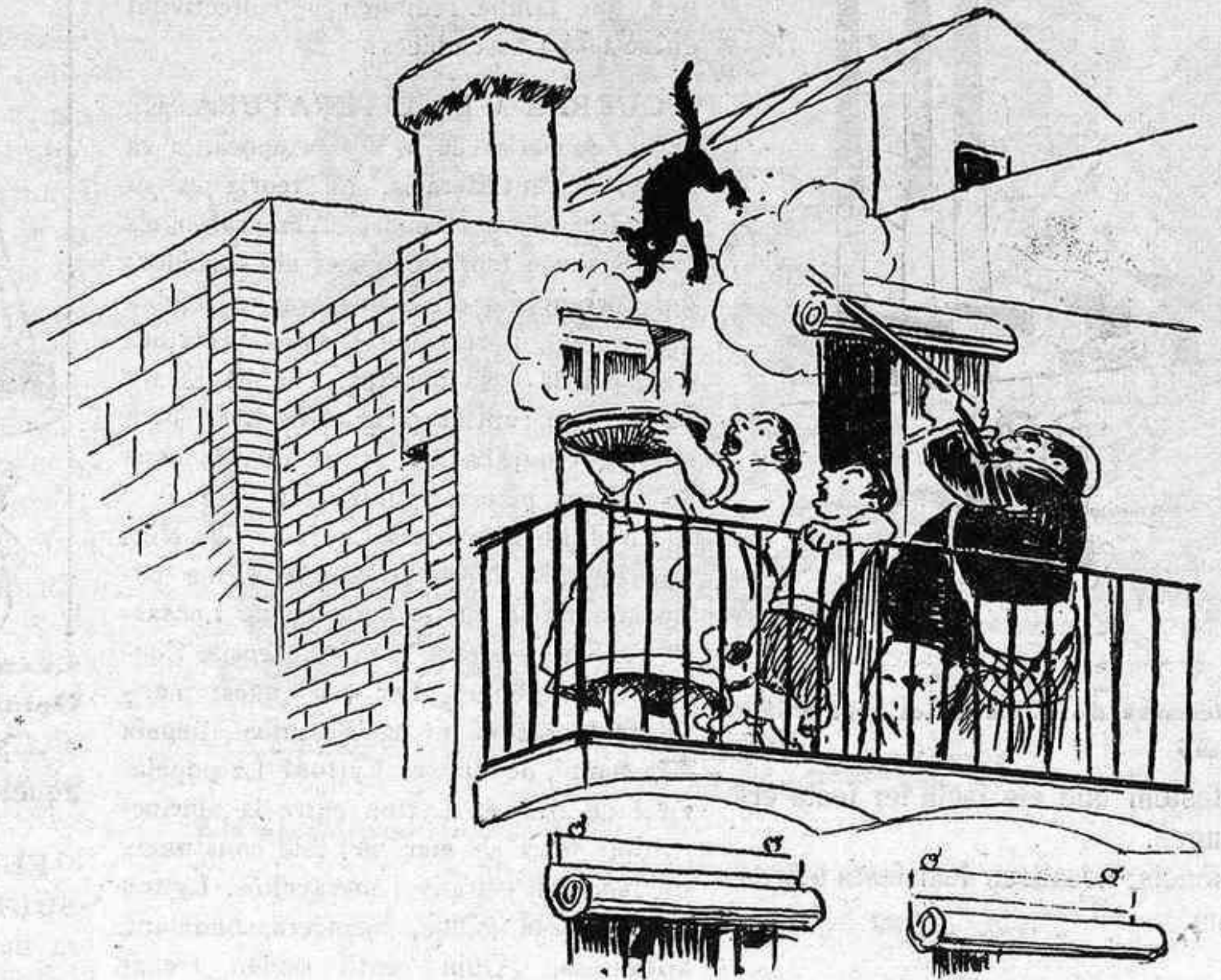
Els "convidados de piedra"

—Avui no us podeu quedar a dinar, perquè ahir la minyona es descuidà de comprar la meitat de coses, i no en tenim prou per nosaltres.

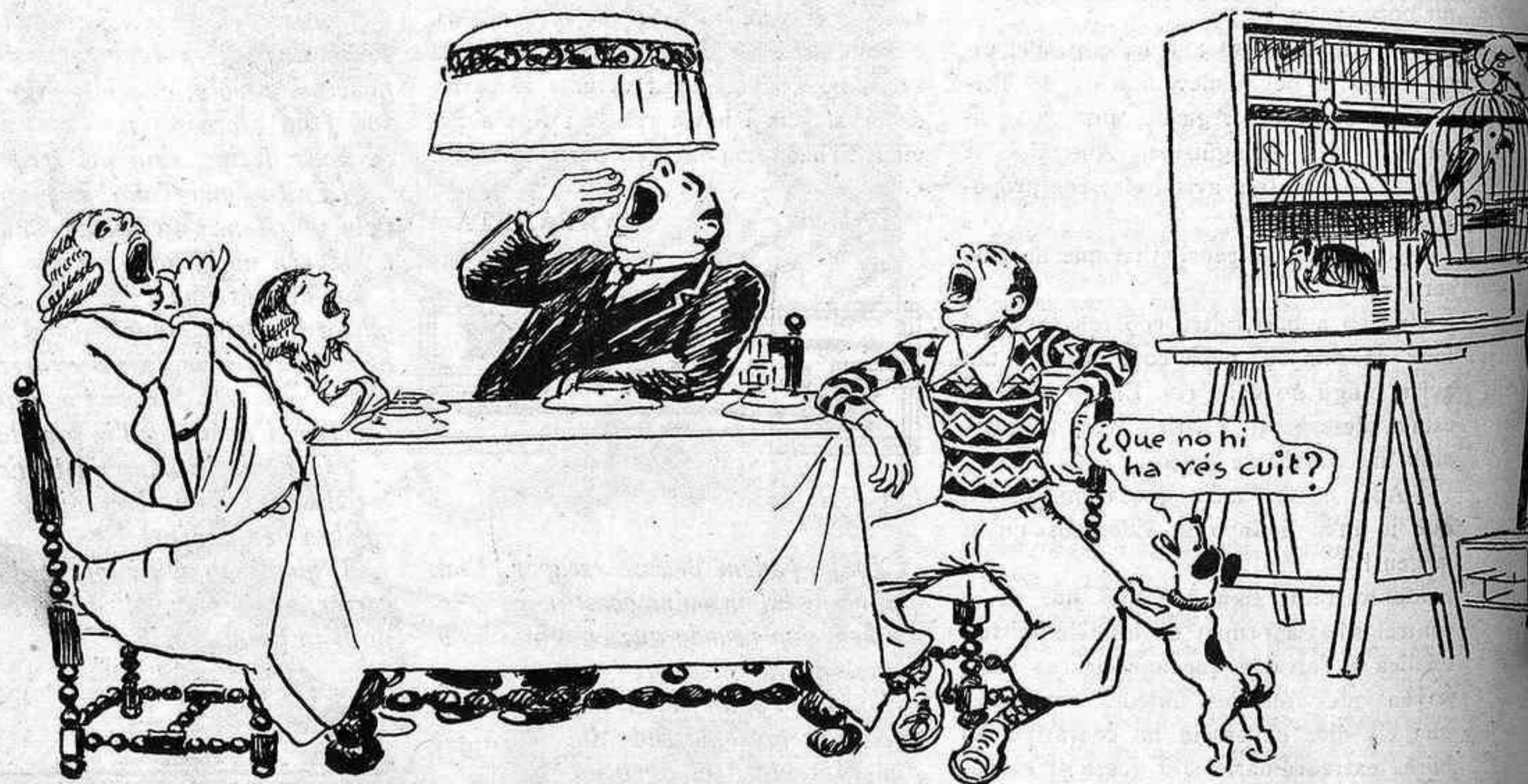
Els "nouveaux"

—I ara, vostès també...
 --Veurà: estan tancats mercats.
 --I per què no van a comprar?
 --Es que allí no em...

Preparant l'arròs

Si ens tanquen el mercat, caçant un conill de terrat, ja queda tot arreglat.

Fins el gos protesta

No són badalls de galvana; això són badalls de gana.

Quedar bé no costa

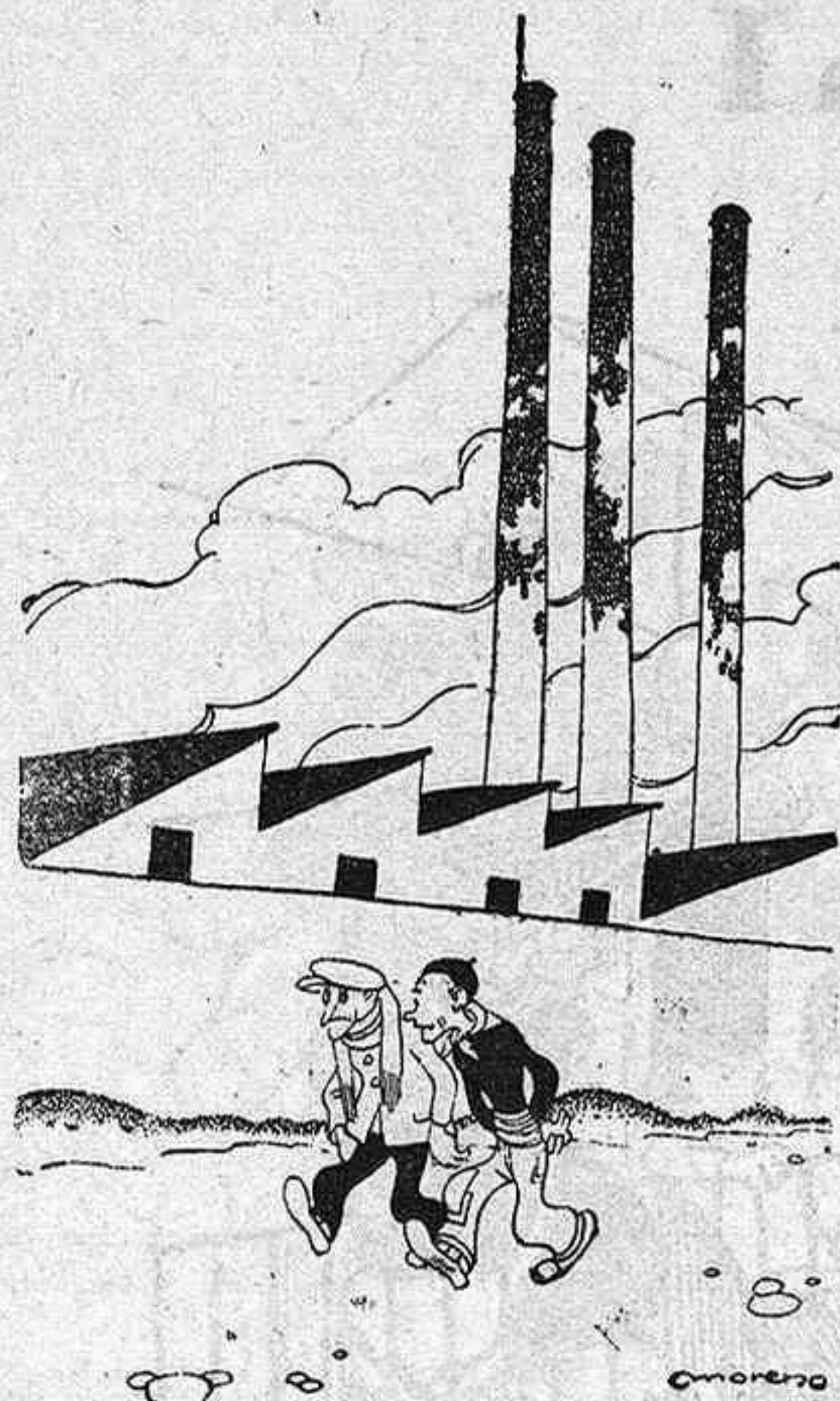
—Cregui'm! xerra molt!
 --Tant ens fa; és que els convidats, i la minyona s'ha descuidat el pollastre.

"A falta de pan..."

—Que fa aquest «pillo»?
 --Veurà, com que la plaça és tancada, no haig pas de morir de fam.

El descans dominical del ram d'alimentació

—Protestem que els facin fer festa els diumenges.

—Paciència; nosaltres fem festa tota la setmana.

FITXES

HOMES VISTOS DE PROP. HOMES VISTOS DE LLUNY. Homes vistos de prop: Seuen en la taula d'un restaurant i mengen d'una faisó abundosa. Es tracta d'un bateig? Es tracta d'unes noces? Defineixen l'àpat, ells. Fan—paraules textuales—una "espècie de juega". Corre el vi i surt un tractament. Ironitzen dient-se "germà" M., "germà" J., "germà" D. Nosaltres comencem a precisar de què es tracta. És possible que ens trobem davant d'una confraternització de polítics, sempre més sorollosa que les altres. Entre copa i copa ens acaben d'esvanir els dubtes. Diu un: "Llàstima de sessió de nit! M'han recomanat una gran casa de meuques". Sabem definitivament que són polítics. Han vingut a fixar directrius al partit. Van plens de punts doctrinaris. Barregen la bullida del vi amb la d'algun discurs eloqüentíssim que els rau ta per dintre.

Homes vistos de lluny: Els mateixos. L'un és, o serà, batlle. L'altre és, o serà, cacic. L'altre és, o serà, personalitat rural, de les que mouen els pobles. Com es veuran bé en la llunyania i amb els atributs de l'autoritat i del poder!

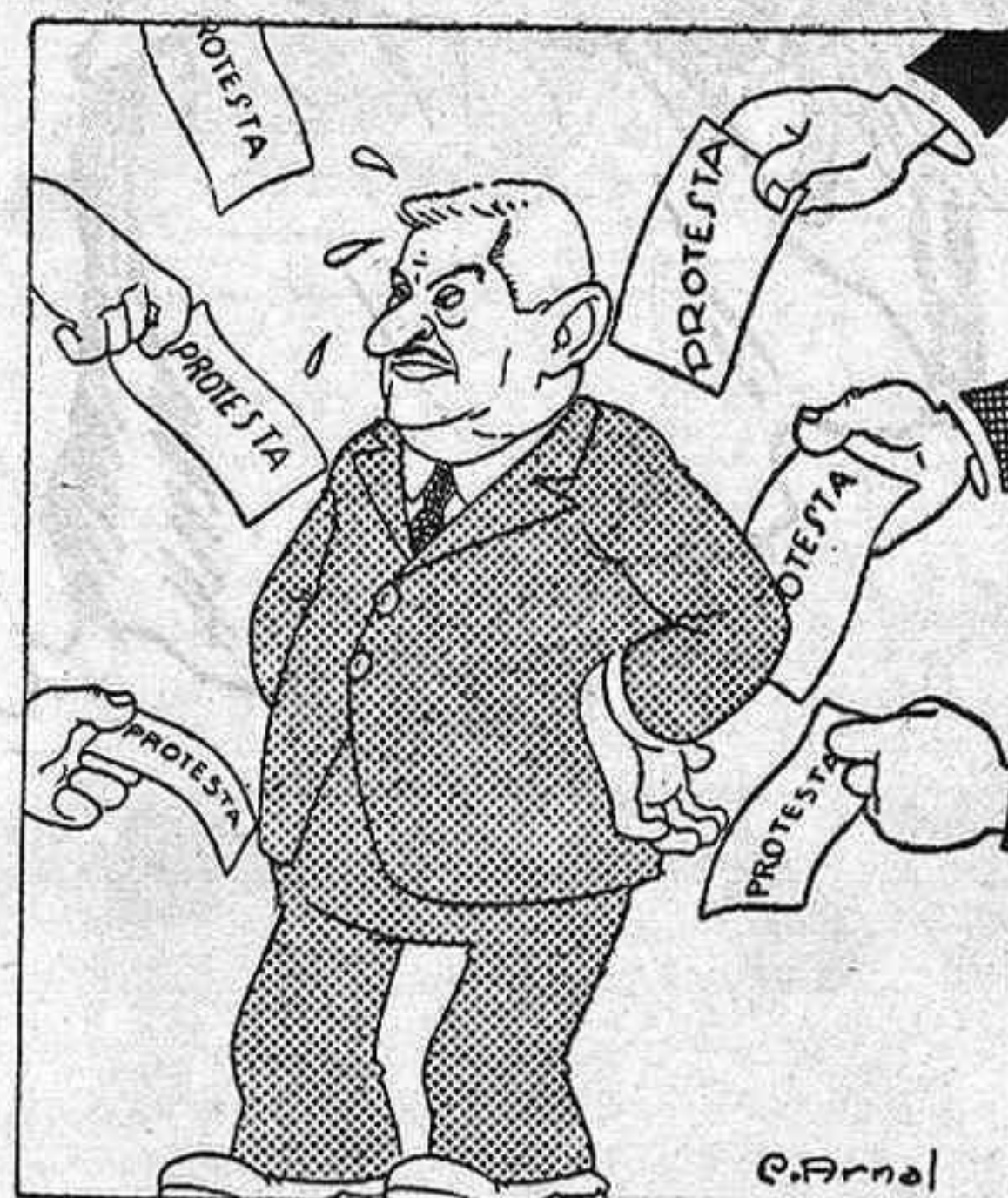
Dintre de poc, i oblidant que els hem vist de prop i en una "espècie de juega", ens direm, evocant-los en l'horitzó: per què si dotze pescadors llençaren, segles enllà, la barca de l'Església, aquests po-

lítics buits i maturranguers no poden ocupar un bon lloc, rem en mà, en la galera feixugà de l'Estat? Són diferents de tants i tants d'altres que també fixaren doctrines, que també redimien la collectivitat entre tecs i assemblees?

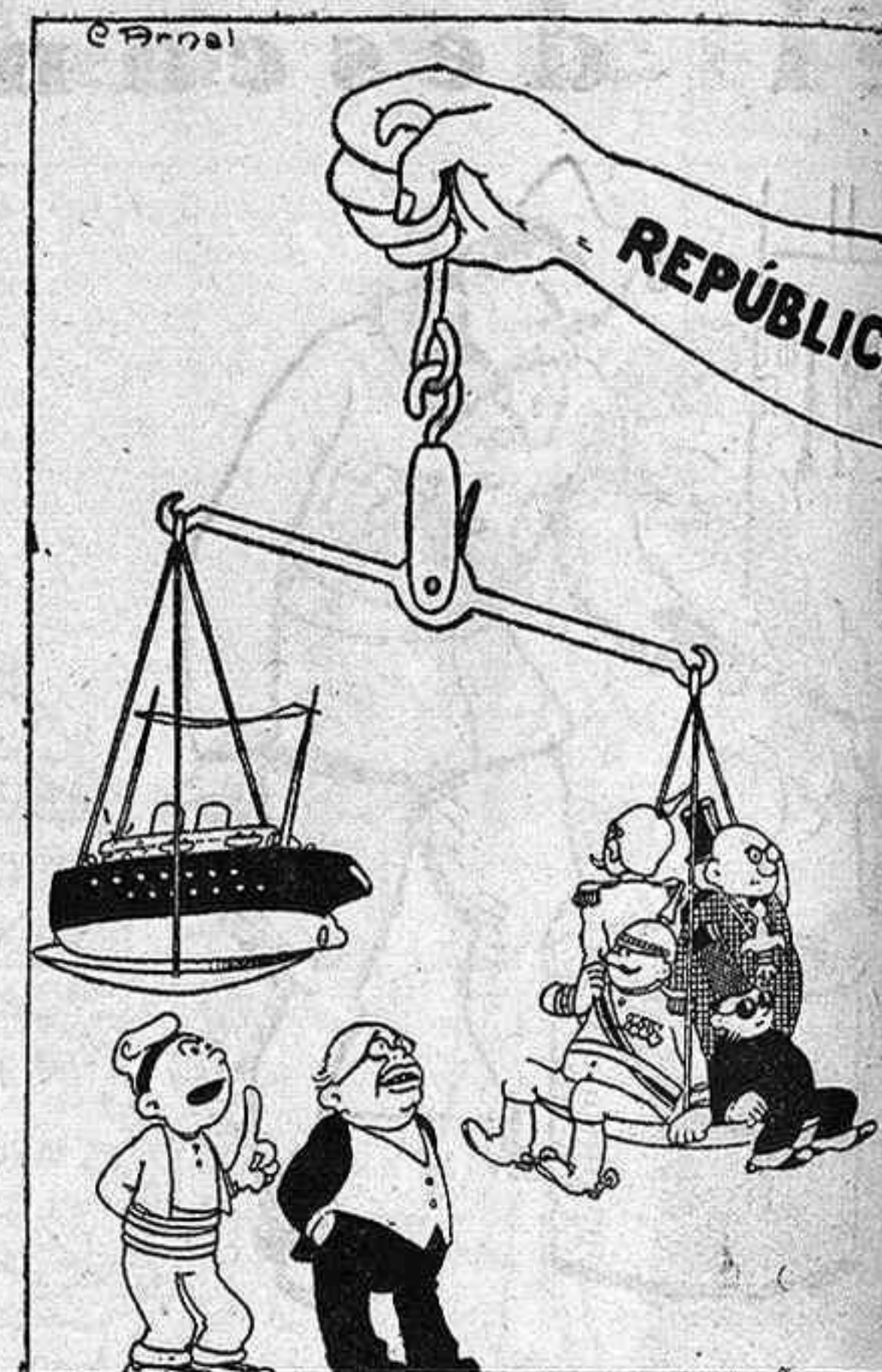
GUÈRRER A LA LITERATURA. Un crític, en parlar de la nostra època, la va motejar d'antilitèria. La teoria es va estendre, es va estendre. L'empraren els crítics sense teoria pròpia i els seguidors del corrent darrer. I fins ara no sembla que es vulgui reaccionar d'una literatura que, per la seva pobresa, s'ha pogut fer passar per antilitèria. Nosaltres hem sostingut que l'actual teatre mor a mans de la seva mateixa simplicitat.

En el llibre de Josep Conrad "The Nigger of the Narcissus" trobem una curiosa anotació que es pot allargar i posarla de puntal ferm a la nostra teoria. Conrad es pregunta: ¿Per què aquest mariner, tatuat com un cacic caníbal, llegeix "Pelham", de Bulwer Lytton? La popularitat de Bulwer Lytton entre la marineria que solca els mars del Sud constitueix un fenomen estrany i meravellós. Lytton és de frase polida, insincera, ondulant, apegalosa. ¿Quin sentit poden trobar aquestes ànimes inexperimentades en l'elegant descurança de tal prosa? Quin interès? Quin oblit? Quin guariment? Misteri. ¿Hi trobaran la fascinació de l'incomprensible i l'encís de l'impossible? Captius de la vida del mar, poaran els mariners en aquestes narracions enigmàtiques les revelacions d'un món resplendent, més enllà de la infàmia, de la lletgesa, de la fam? Misteri encara!

Somni, que no arriben a provocar ni les revistes feèriques ni les comèdies de baix to faceciós, ¿per què no portar-te al poble de l'única faisó amb què és possible portar-t'hi: amb la poesia, amb l'art, amb la literatura?

En Carner rep moltes felicitacions per l'anivellació dels pressupostos.

Opinions

—No li sembla, senyor Azaña, que aquestes balances estan desnivellades?

EL SENYOR PANXA HA CONSULTAT EL DICCIONARI. On causarà Bata?

El senyor Panxa en sap ja un estira-bot. L'ha pogut fer un eixerit desvagar caragolant un xic la gràmatica. "Que no es queixin els deportats. Es podran passar tot el sant dia "en Bata".

Ara el diccionari diu al Senyor Panxa que Bata és la capital de la Guinea Espanyola. Mig llegeix: "Delta del Muni. Selves verges. A l'interior tribus vagament caníbals. Febres. Mosquits. Cocos. Molta riquesa inexplorada i explotable."

El Senyor Panxa es frega les mans de gust. La nova adquisició geogràfica que ha fet—a més de la seguretat que li dona de què molta gent perillosa viurà en una llunyania que collabora admirablement amb les febres palúdiques—li ha portat a la boca un sabor de viatge i d'exotisme, no més enllà de la divagació somniosa que el Senyor Panxa es pot permetre. Encén un cigar pesseter, tanca el diccionari i es prepara a una satisfeta digestió.

Atxantis. Jorubès. Dahomeians. Si aquests caníbals tenen crisi d'alimentació—el Senyor Panxa fa càlculs i apropa a Bata les selves i els reialmes, més o menys vorers,— 108 deportats no els remeiaran pas la crisi.

I tan poc com li hauria costat al Govern l'haver fet una obra de misericòrdia més completa!

Un xic de recança priva que el senyor Panxa entri en la beatitud!

RAMON VINYES

Capricis i paradoxes

CARNAVAL I. QUARESMA

Carnaval! Quaresma! Romanalles d'èpoques bàrbares! Ahir potser tenien una justificació. Avui ja no en tenen. Ahir la gent era més cruel i més hipòcrita. Més incivil també. El carnaval prenía un aire de mofa tràgica, de sàtira impiadosa. Hom es posava la careta per advertir el marit enganyat, per retreure a la muller adúltera la seva infidelitat, a la noia la seva reliscada, al vell verd, d'aparences honorables, les seves secretes aventures... Hom se la posava també per amagar la vergonya de pecar, aleshores que hom creia en el pecat, i que tenia el refinament o la ximpleria de convertir en pecats les coses més normals i més corrents de la vida. Hom s'emascarava, si era home, per estrènyer amb més dalit la balladora; si era dona, per deixar-se massagar sense rubor. Homes i dones, s'emascaraven per dir obscenitats refinades o grolleres, per embriagar-se o per ballar desafortadament.

Després de tota aquesta ventada morbosa que havia fet delirar una mica fins les bones persones, fet perdre el cap a unes quantes noies, preparar uns quants bressols més a l'hospici i uns quants llits a l'hospital, bé calia que un predicador de veu de tro, damunt la trona, amenacés amb les penes de l'infern, prediqués l'abstinència i l'oració. Era una cosa, si menys no, necessària per fer descansar una temporada els païdors i per calmar la sensualitat exasperada... Era la manera de preservar, aquest animal que han anomenat racional amb evident precipitació els optimistes, de l'apoplexia o del reblaniment.

Però avui!... Avui ja no hi ha cap raó per celebrar el carnaval. En primer lloc, els costums són prou civilitzats, perquè ningú no cometi la crueltat de complaure's a denunciar, per pur deport, llurs desgràcies als marits, ni retreure llurs distraccions a les mullers, ni destorbar les solteres en llurs gustos. Hom es limita a fer l'ullet, campí qui pugui! Hom troba que l'amor no és cap pecat, sinó una realitat força agradable, i fins ni les noies necessiten careta per papallonejar hi al seu voltant o caure-hi a pleret. Hom no necessita esperar el carnaval per divertir-se, ni li cal d'aprofitar frenèticament aquests tres dies folls. Hom es pot divertir si vol discretament una horeta cada dia. No li mancarà ni una noia ni una música escaients.

Els negocis són els negocis

—Altra vegada, ací? Que no vàreu anar al vostre poble?

—Sí; però allà no em guanyo tant la vida.

Altrament, hom té avui més mesura de les coses. La higiene és més divulgada. Les aigües minerals, el bicarbonat ens posen bé el païdor amb un no-res. Hom coneix mitjans diversos per esquitllar les conseqüències intempestives de l'amor. No cal, doncs, que un predicador ens esgarrifi amb l'amenaça de les penes de l'infern, no cal que ens prediqui una abstinència innecessària, a voltes perillosa i sempre desplaent.

La higiene, amb les seves ordenances, ens allibera dels vells mites. És una religió enraonada...

DOMÈNEC GUANSÉ

L'EXIT DEL DESCANS DOMINICAL ALS MERCATS

Totes guanyant...

Tots els diaris han parlat de la unanimitat amb què es complí el descans dominical als mercats. Ni tan sols, diuen, els llocs de venda ambulants s'establiren! És clar, com que la gent havia comprat ja dissabte, què hi anirien a fer? A fer curses de velocitat amb els urbans del senyor Puig Monner, sense els obstacles que per la guàrdia municipal representen els llocs de venda, les compradores, els carros, els autos i el públic en general?

Diumenge fou així un dia de calma, de calma quaresmal, perquè la gent no comprà, dissabte, res que es pogués

avariar. I com que les verdures no es passen, comprà verdures. Verdures? En compraren els rics, de verdures, perquè com que no hi ha taxa establerta, feren de sobte una puja que ja la voldria el senyor Carner per a la pesseta.

—Si la voleu, aquesta col, a pesseta, preneu la, i si no, deixeu-la, que com que demà no hi ha mercat...

Els pèsols, de cinquanta pujaren a vuitanta, i així tot.

I a la carn del dilluns, fixant-vos-hi una mica, hi trobàveu un gustet prop dels ossos... perquè és clar, com que diumenge no es venia, dissabte ja no mataren com abans, i ens menjarem les restes de la setmana.

A l'estiu, serà una delícia, amb el peix. I mentrestant, els venedors dels mercats, que amb la festa setmanal tenien una festa sencera i la tarda del diumenge, ara s'accontentaran amb un sol dia i havent de treballar la tarda del dissabte.

La cosa sembla combinada per fer pujar les verdures, fer acabar la carn, fer llençar el peix i, sobretot, quan s'acosti l'estiu, fer una gran propaganda per vendre neveres, que serà el negoci que en resultarà més beneficiat... a menys que no es prohibeixi la venda de gel els diumenges.

Però aleshores qui faria el negoci seria la indústria estrangera amb la venda de neveres elèctriques... per qui les pogués comprar.

ROMEA

"El crit del carrer. (Edició del vespre)"

Melodrama en tres actes dels dits nord-americans, traducció de Josep M.ª Planes

El traductor del melodrama, en unes notes preventives, pregades per l'empresa, ens havia lloat "El Crit del Carrer". L'obra, segons el seu traductor, era una obra de gran mestratge. "Els intellectuals hi trobaran..." No recordem bé el que hi havien de trobar. "El poble hi trobarà..." El poble hi havia de trobar oblit dels afanys del dia, i encara més coses. Es veu que ni intellectuals ni poble no hi han trobat res i que l'obra, malgrat el reclam, la reconeguda serietat del traductor, i els decorats amb patent, ha fet aigües.

Alguns crítics han remarcat com és fàcil de fer obres per a negres i porteres, amb l'excusa que es parla contra els que fan diaris per a porteres i per a negres. Nosaltres eixamplarem un xic l'escolí. En veure En Pius Daví, en el darrer acte d'"El Crit del Carrer", recórrer tavernes cercant en el gin i en el whisky oblit als remordiments que li porta la seva cooperació en un gairebé assassinat, pensàvem que si aquests remordiments haguessin trobat eco de veritat en l'actor, algun dia el podríem veure bevent whisky i gin en alguna de les tavernes del Barri Xinès. Pius Daví ha estat un bon còmplice en l'assassinat de l'autèntic Teatre Català, desviat a teatre per a donar gust a porteres, planxadores i negres, o els seus equivalents. Però no ens espantem nosaltres ni s'espanti el primer actor i director del Romea. Una cosa són els melodrames, i una altra la vida, sobretot quan la vida es sap veure des d'un punt de mira de perfecte comerciant.

Esperem l'estrena d'"Anna Maria", de Bartomeu Soler, per a veure si sortim, encara que sigui per uns dies, del teatre per a negres i porteres que—aquesta temporada ja exclusivament i amb sorollosos fracassos, malgrat l'afany de la directiva—ha omplert l'escenari de Romea, dit Teatre Català.

En "El Crit del Carrer" cal lloar el treball escènic de Gimbernat, molt per damunt del de tots. Després el de Maria Vila, de la Morató, de la Ferràndiz, de l'Amorós. L'obra, malgrat l'aprofitament de la bastida d'"Els Criminals", ben presentada. S'hi veu la mà experta de Ramon Batlle.

NOU

"Clo-Clo". En els primers temps de l'opereta vienesa—ja fa uns vint anys—, "Clo-Clo" s'hauria pogut veure i oir. Ara el públic la troba prima i voleiadissa com una teranyina.

No volem dir—àdhuc en el terreny comercial—que el teatre millori. Però sí que diem que el teatre evoluciona. La direcció del Nou ho hauria de saber. "Clo-Clo", sobretot en aquests dies de fred, fa enyorar l'estrenyecaps, la palmatòria i el lilit amb un bon edredon.

Llàstima d'Enriqueta Serrano, per a tals obres, d'un "vienisme" de pa sucats amb oli. Enriqueta Serrano fa bonic. Cerquin-se obres per a lluir-la, en lloc de cercar obres per a apagar-la.

També bé i elogiabls en "Clo-Clo", Carles Garriga i la direcció escènica de Pep Viñas.

BARCELONA

"A la Tierra: 500.000 Kilómetros", tres actes de Joaquim Calvo Sotello.

Es de doldre que el diàleg no tingui la vibració que hauria de tenir, o, millor, que no sigui el diàleg que pertoca a l'obra.

La idea mare de "A la Tierra: 500.000 Kilómetros" és bona, més que bona. La seva intenció també. La realització s'esllavissa. Calvo Sotello ha volgut fer, i no ha arribat a fer. Causes? Poden ésser tantes! Una de les principals no serà la del saber les concessions que s'han de fer als empresaris—no al públic—, si es vol estrenar una obra?

Ens hem quedat, però, sabedors que en Joaquim Calvo Sotello hi ha un autor amb fibra de teatre nou i esperarem, amb esperança, les seves futures produccions.

Un elogi per a Maria Palou i Felip Sassone, que han apadrinat la primera producció d'un autor de volada.

WORK

ES DIU...

Que a Romea s'estrena "El crit del carrer".

El crit del carrer és que a Romea, per lo vist, tots els èxits són de solt de comptaduria.

***

Que els "reunidos" Gorgé i Ferret emprenen una "tourné" per Valèn-

cia, on representen el gran Castells Marramau!... Això acabarà en punta...

***

Que a últims d'aquest mes debutarà al Victòria la companyia Saus de Caballé.

Ens en alegrem, i ja veurem si En Perales ha crescut.

***

Que ha arribat de províncies el gran Montó (Domingo), d'arribada forçosa.

Sentim que amb el temporal hagi perdut l'equipatge. Ara haurà de fer-se nudista.

***

Que al "Cómico" "Las Leandras" han passat de les 100 representacions.

I sens dubte arribaran a les 200, perquè ho fan molt rebé i l'obra té molta gràcia.

***

Que la companyia de vodevil de la Visita López actuarà a Figueres, per les fires.

En Santpere, quan ho sàpiga, saltarà de content.

BRIK

Les necessitats dels pardals

—Que n'és, de sàvia, la naturalesa! Afigureu-vos, ara, que els elefants volessin! Què hauria estat de mil!

ESQUELLOTS

Segons diu "Heraldo de Madrid", Lacierva, el comte de la Mortera i Bugallal van dinar plegats, l'altre dia, a Biarritz, per tal de proposar la unió de totes les dretes, siguin republicanes o monàrquiques.

El que vol dir que totes les dretes s'assemblen.

Llegim a "La Humanitat" del dia 13 que ha estat presentada al Jutjat una denúncia contra el capellà de l'església del Carme del carrer del Bisbe Laguarda, Pere Rusalleda, sota la inculpció d'haver intentat abusar d'un escolà.

Tot sigui per la major glòria i esplendor de la religió que predicà Crist i que exploten uns quants frescos.

A València han estat robades les joies d'una imatge de la Catedral.

Amb aquest motiu, els catòlics valencians s'han indignat de valent, perquè això diuen que és un furt sacríleg.

I el que feren els jesuïtes, emportant-se llibres, instrumental científic i altres coses dels locals que ocupaven, què és, si no un altre furt?

Trobem a faltar al "Buenos Aires":

El senyor Ventosa.

Berenguer.

Mola.

Albiñana.

Els dos capitosts carlins que va alliberar el senyor Anguera de Sojo.

"Y otros muchos que sentimos no re-

cordar", com diuen els redactors de notes de societat.

De "La Veu de Catalunya" de dimarts: "En acceptar la cartera de Finances el senyor Cambó, la pesseta valia 67 cèntims or; en deixar-la, en valia 82. Durant la gestió del senyor Cambó, la pesseta millorà, doncs, del 22 per cent.

"En acceptar la cartera de Finances el senyor Ventosa, la pesseta valia 51 cèntims or; en deixar-la, en valia 57. Durant la gestió del senyor Ventosa, la pesseta millorà, doncs, del 12 per cent."

I ara contestem:

En acceptar el senyor Cambó la cartera de Finances, aquest realitzà, usurpant la representació del poble català, una transacció amb la Monarquia que valgué a aquesta l'anar vivint uns quants anys més, durant els quals restà allunyada tota possibilitat d'implantació de l'Estatut de Catalunya.

En acceptar el senyor Ventosa la cartera de Finances, fou per formar part del govern monàrquic que més desencerts ha comès.

Està això clar, senyors de la "Lliga"?

Han estat subhastats, a Madrid, els cavalls de l'ex-rei.

Llàstima que hom no pugui subhastar també tots els Borbons.

En un Cafè cantant de Bilbao es presentà un individu completament despullat.

Que potser es devia haver escapat del camp de concentració naturista de Sant Andreu?

Haviem de tenir discurs de Lerroux... I ens hem hagut d'acontentar amb un discurs de l'Emilianu!

Bravates pòstumes!

Políticament, i moralment, l'Emilianu és un cadàver, però un cadàver amb fums. I quins fums!

"Si el govern de Madrid—ha declarat—m'hagués emparat quan, el 14 d'abril, vaig prendre possessió del Govern Civil de Barcelona, d'altra manera haurien anat les coses."

Evidentment, evidentment. En lloc d'escapçar-lo simbòlicament les Corts, a Madrid, hauria hagut d'escapçar-lo el poble, a Barcelona.

I potser, ai las! no gens simbòlicament!

Diuen de Mèxic, que Calles ha limitat el nombre de capellans de Sonora.

Sempre hi ha d'haver pobles més afortunats que nosaltres.

Les agències periodístiques reporten que s'ha formalitzat el front únic monàrquic a base de renunciar l'ex-rei Alfons els seus drets a favor d'Alfons Carles, rei "in partibus infidelium" de la clíca jaumina.

El poble ha renunciat fa temps a tots els reis del "butti" i a les altres cartes del joc. Si un dia les circumstàncies l'obliguen a jugar, escollirà els escacs, on la jugada màxima és matar el rei.

Imp. "L'Esquella". -- Om, 8, Barcelona

CARTELETA

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i espectacles moderns de JOSEP SANTPERE

Avui, divendres, nit, i totes les nits: L'èxit de l'any,

LA REINA HA REL·LISCAT

Llibre d'ALFONS ROURE Música de J. M. TORRENTS

Es despatxa a tots els Centres de Localitats

TEATRE VICTORIA

Avui, divendres, nit: Debut de la Companyia Dramàtica Titular del Teatre Espanyol, de Madrid, amb estrena del sensacional drama polític-social de l'il·lustre autor FREDERIC OLIVER,

LOS PISTOLEROS

Demà, dissabte, tarda: Estrena en aquest teatre del drama en tres actes, A. M. D. G. (La vida en un Colegio de Jesuïtas).

ROYAL CONCERT

Marquès del Duero, 106 - Telèfon 20384
Direcció artística: LEOPOLD MORAL

El Music-Hall de les cares boniques

Cabaret de 1 a 4 matinada

ORQUESTINA REMEN WARTY i P. GALLO

TEATRE COMIC

GRAN COMPANYIA DE REVISTES

Avui, divendres, nit i totes les nits

LAS LEANDRAS

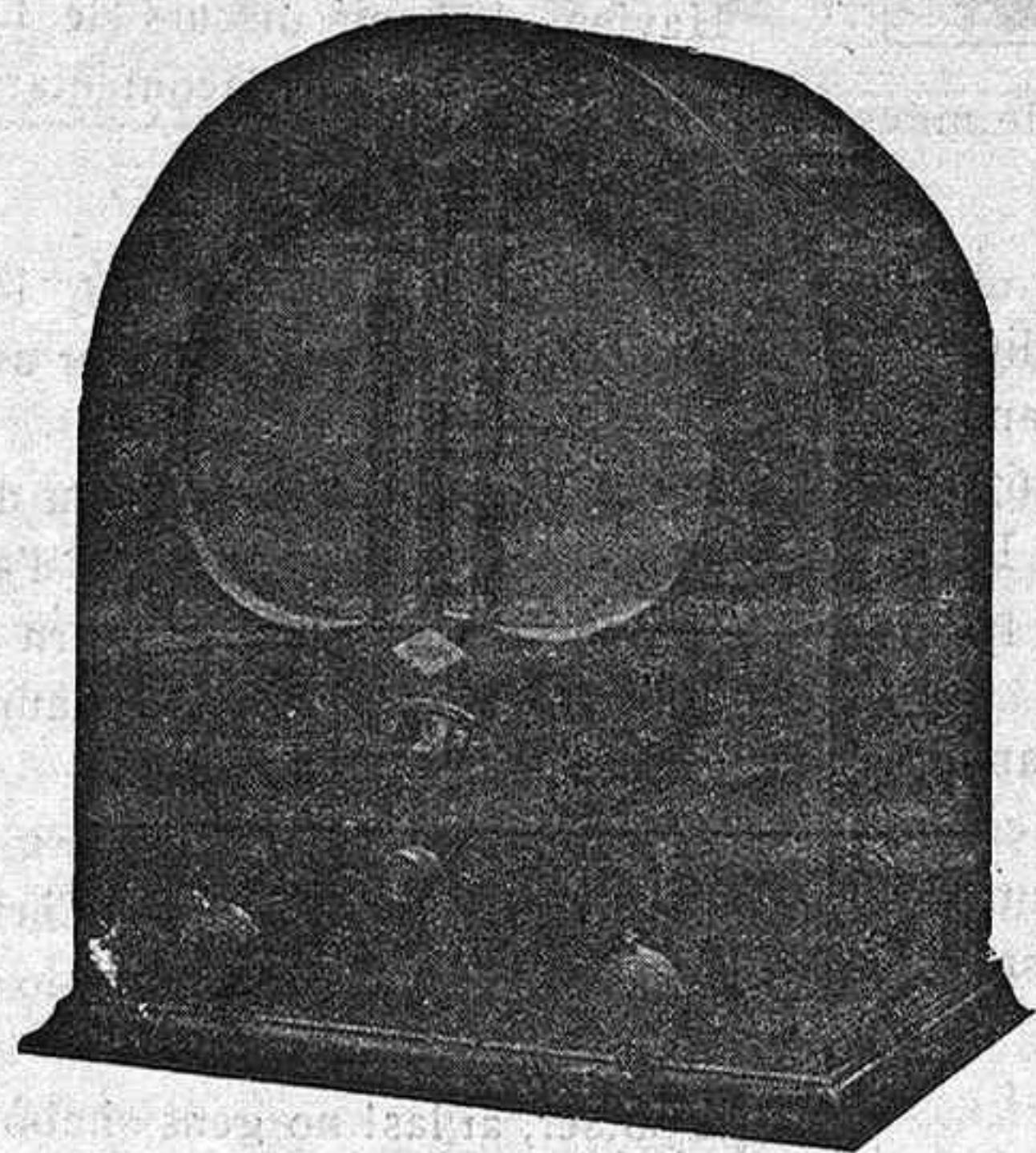
prenent part HARRY WILLS

El teatre és dotat de calefacció central

Receptor RADIO CLIMO

enxufable al corrent, sense antena

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 :: Telèfon 23058

PREU: 400 PESSETES

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOLVRE

Vies urinàries: *Blenorràgia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Solvré. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessita sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sifilis* (avari...), *eczemes*, *herpes*, *úlceres vari-coses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Solvré, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, calçada del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Gragees potencials* del Dr. Solvré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatarq*, carrer del Ter, 18, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentollament, tractament i guariment de les dites malalties.

PAPEL
DE
FUMAR

BAMBU

FEROTYL

Especific de l'

ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulanti de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulanti de les glàndules intersticials. Producte plu riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECIBIR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

**Caruso, Fleta, Tito Schipa,
Pau Casals, Sagi-Barba,
etc., etc.**

Totes les celebritats impressionen en discos

**La voz
de su amo**

Companya del Gramòfono, S. A. E.

JA HA SORTIT EL

ALMANAC de "L'Esquella de la Torratxa"

**No deixeu de comprar-lo
abans no s'esgoti**

SUMARI

Preu: 1,50 ptes.

Els mesos de l'any (historieta)
El primer Govern de la República (retrats).
Figures polítiques i parlamentàries (retrats).
Un amic perdut (A la memòria de l'avi López), per Amichatis
Els pecats capitals treuen el nas (Dels "Diàlegs d'Adam i Èva", en preparació), per Pompeu Crehuet.
La rosa vermella, per Domènec Guansé.
Estampa muntanyenca, per Bartomeu Soler.
Catalunya vertebrada, per A. Esclansans.
Humorisme.—Noves radiacions: per Carles Sindreu i Pons.
Set anys i mig de censura, per Agustí Piracés.

Les obres que no s'estrenen.—Ball de titelles (titellada), per Ramon Vinyes.
La visió d'En Joan Blava, per Enric Lluelles.
El món reumàtic, per Carles Monfar.
Claror riallera, per Iu Pons.
Memòries d'un llibre, per Agustí Collado.
La sempre viva (historieta), per Moreno.
L'honor, per J. Puig Pujades.
L'amor que sanciona, per Ferran Canyameres.
L'aventura de l'hotel, per Lluís Capdevila.
Els diners o la vida (historieta), per Moreno.
Oscar Wilde, per Emili Saleta i Llorens.

Oració del pa, per Ambrosi Carrión.
Un primitiu modern.—Miquel Salas, pintor i escultor mallorquí de Pollença, per Francesc Pujols.
Un resum, per Angel Pestaña
Els que no l'han vist, per Angel Samblancat.
El somni d'una nit d'hivern, per Baldomer Xifré.
Suburbiana, per Jaume Pla Pallejà.
Toledo, per Salvador Borrut i Soler.
L'estranya aventura d'un peix civilitzat, per Llorenç Sans.
L'all, per H. C. Santeugini.
Silueta, per J. Costa Pomés.
Primer dol, per Joan Maragall.
Conjugal, per Joan Maragall.
La morra, per Angel Guimera.

Gran quantitat de dibuixos i ninois

Les bullangues de la Barcelona romàntica per En Pere Corominesa Il·lustracions de l'èpoc

Indecisió

—Quina diferència, d'aquelles «meriendas fraternales» amb aquests banquets, que tots els que hi vénen és per convencionalisme!